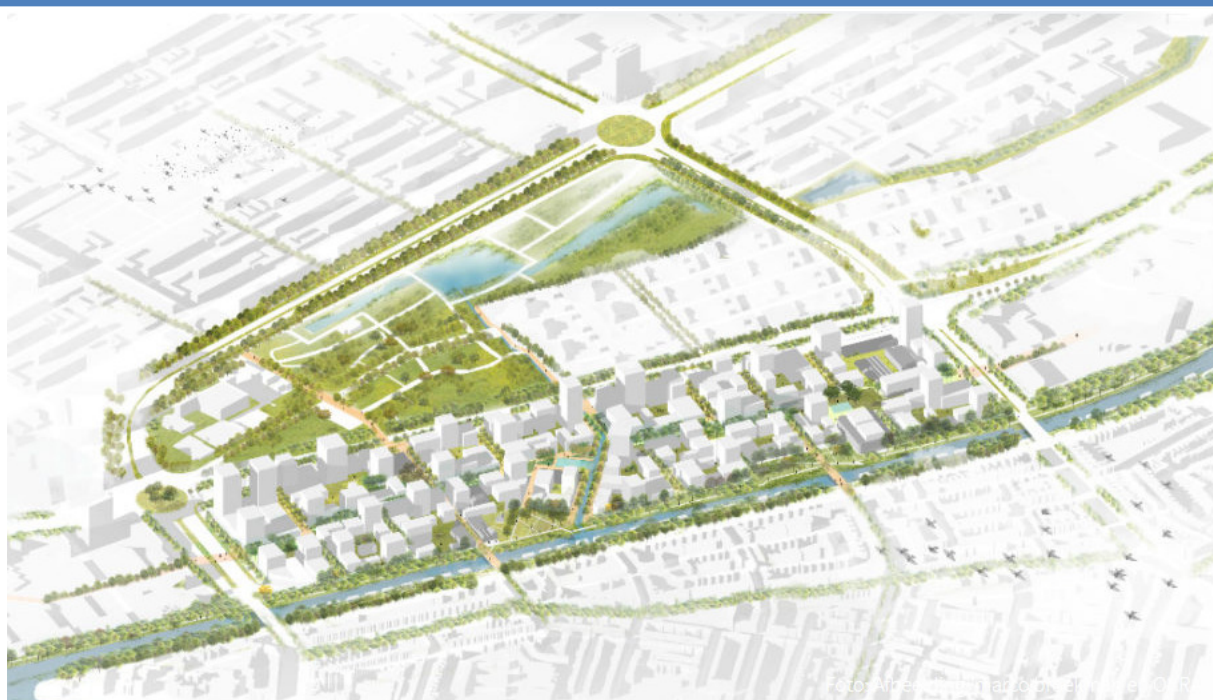

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

2023

Handboek Inrichting Openbare Ruimte

Domein Fysieke Leefomgeving

Onderdeel Techniek v2.1

7-3-2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Doel	2
1.2	Gebruik van het handboek.....	2
1.3	Afbakening	2
1.4	Opbouw van het handboek	2
2	Uitgangspunten per product	3
2.1	Verkeer en Vervoer (1)	4
2.2	Verhardingen	6
2.3	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	7
2.4	Kabels en leidingen	8
2.5	Openbare verlichting.....	9
2.6	Grondwerken / archeologie.....	10
2.7	Riolering en Water.....	11
2.8	Stedelijk groen	12
2.9	Natuur en landschap.....	14
2.10	Speelvoorzieningen.....	14
2.11	Afvalinzameling / afvalbakken	16
2.12	Hondenuitlaatvoorzieningen	17
2.13	Integraal Beheer Openbare Ruimte	18

1 Inleiding

De kwaliteit van de openbare ruimte is een samenspel tussen inrichting (vorm) en gebruik (functie). De gemeente is verantwoordelijk voor de inrichting van de openbare ruimte, van aanleg tot instandhouding tot vervanging. Om hier op een verantwoorde wijze uitvoering aan te geven is het belangrijk om op alle onderdelen van het asset (eigendom, bezit) kaders (uitgangspunten, randvoorwaarden en richtlijnen) te hebben.

Om dit voor zowel interne als externe ontwerpers vast te leggen is het noodzakelijk om een Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) op te stellen. Hiermee borgen we de kwaliteit van de openbare ruimte in de gemeenten Druten en Wijchen.

1.1 Doel

Het handboek heeft tot doel de kaders vast te leggen voor de inrichting van de openbare ruimte. Deze openbare ruimte is op een integrale wijze te beheren en te onderhouden. Dit alles om de openbare ruimte zo lang mogelijk in stand te houden, voor de functie waarvoor deze is aangelegd, met acceptabele maatschappelijke kosten. Het HIOR heeft daarnaast als doel te inspireren tot het maken van een prettige en mooie leefomgeving. Het is dan ook beslist geen blauwdruk.

Dit HIOR sluit aan op de uitgangspunten van de Omgevingswet door te werken vanuit een integrale benadering. Deze uitgangspunten zijn:

1. Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving;
2. Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om de maatschappelijke functies te vervullen.

We leggen de nadruk op inspiratie en door locatie specifiek maatwerk mogelijk te maken. Hiermee spelen we in op de gewenste omgevingskwaliteit.

1.2 Gebruik van het handboek

In het handboek wordt met name beschreven welke doelen we proberen te bereiken en welke uitgangspunten we hierbij stellen. De volgende slag is om te komen tot een gebied en/of project specifiek Programma van Eisen. Op basis van dit Programma van Eisen wordt het schetsontwerp verder uitgewerkt tot een Voorlopig Ontwerp. Het Programma van Eisen wordt aangeleverd door de gemeenten.

1.3 Afbakening

Het HIOR is geen nieuw beleid maar een bundeling van bestaand beleid en procedures. Het HIOR geeft een richting over de inrichting en de kwaliteit van de openbare ruimte.

1.4 Opbouw van het handboek

Vanuit de Werkorganisatie Druten Wijchen is er een behoefte om aan interne collega's, initiatiefnemers en ontwikkelaars 'richting te geven' waarmee rekening gehouden moet worden bij het ontwerpen van de openbare ruimte. Dit document is een dynamisch (levend) document. Met andere woorden, het is nooit echt 'af'. Wijzigingen in beleid, wet- en regelgeving, maar ook bijvoorbeeld praktijkervaringen met materialen, systemen of constructies kunnen aanleiding zijn om aanpassingen in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte door te voeren.

2 Uitgangspunten per product

In dit hoofdstuk zijn per taakveld overzichten gemaakt met hierin:

- Algemene uitgangspunten voor het taakveld
- Beleidsplannen voor het betreffende taakveld
- Landelijke standaardisatie
- Ontwerpuitgangspunten

In de overzichten zijn de kaders voor het opstellen van stedenbouwkundige plannen, inrichtingsplannen, schetsontwerpen e.d. opgenomen.

Voor alle genoemde beleidsplannen, landelijke standaardisatie en ontwerpuitgangspunten (o.a. CROW-publicaties) geldt dat de vigerende, meest actuele, publicatie van toepassing is.

Uiteraard is landelijke wet- en regelgeving voor alle taakvelden van toepassing. In de tabellen zijn de meest relevante beleidsplannen opgesomd. Dit document is richtinggevend en niet bedoeld als contractstuk.

Voor wat betreft alle aan te leveren tekeningen is de NLCS standaard van toepassing.

Zie: [NLCS | Forum Standaardisatie](#)

2.1 Verkeer en Vervoer (1)

Algemene uitgangspunten / doelen

Duurzaamheid

- Waarborg een duurzaam, veilig en flexibel verkeer en vervoer voor nu en in de toekomst.

Proces

- Verkeerstoets voor Wro-plannen beoordeling effect op duurzaam verkeer en vervoer

Ruimte

- Integrale afstemming tussen ruimtelijke functies en verkeersfuncties

Veiligheid

- Voorkomen van lichamelijke en materiële schade en overlast.
- Voorkomen/beperken van conflictsituaties

Bereikbaarheid

- Uitwegen
- Wegen zijn als uitgangspunt twee richtingen
- Voorzieningen goed bereikbaar
- Woonerven in beginsel niet toegestaan

Parkeren

- Voldoende parkeergelegenheid voor diverse functies
- Voldoende parkeergelegenheid voor toekomstige bestemmingen (volgens bestemmingsplan)
- Beperkte loopafstanden en doelmatig gebruik parkeerplaatsen
- Maatvoering parkeerplaatsen voldoet aan de landelijke eisen
- Elektrisch laden wordt gangbaar op grotere parkeerplekken
- Elektrisch laden wordt verdeeld over de woonwijk gesitueerd
- Gehandicaptenparkeerplaatsen op grotere parkeerterreinen en bij voorzieningen (algemeen 2%; doelgroep afhankelijk)
- Bevorderen veilig en zelfstandig verkeersdeelname door mensen met een handicap.
- Laden en lossen vrachtverkeer (op bedrijventerrein op eigen terrein)

Fietsen

- Directe verbindingen in woonwijken
- Directe verbindingen tussen woonwijken, voorzieningen en (winkel)centrum. Stimuleren van het fietsgebruik door de bereikbaarheid van het centrum en voorzieningen te optimaliseren.
- Stimuleren fietsgebruik door op strategische locaties in het centrum en bij voorzieningen voldoende fietsparkeergelegenheden te realiseren, waaraan een fiets extra vastgemaakt kan worden
- Fietspaden zijn als uitgangspunt éénrichting langs gebiedsontsluitingswegen
- Breedte van de fietspaden is afhankelijk van één of twee richtingen
- Het fietsnetwerk is fijnmaziger dan het autonetwerk
 - Fiets als alternatief voor de auto op de korte afstand (<7.5 km) Met een e-bike ligt de afstand toch al snel op , 15 km

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Wegenverkeerswet (Wvw)
- Wegenwet
- Wet milieubeheer (Wm)
- Wet geluidshinder
- Wet vervoer gevaarlijke stoffen
- Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV)
- Besluit administratieve bepalingen wegverkeer (BABW)
- Rijk: Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening, Nota Mobiliteit (nationaal verkeersbeleid)
- Provincie: Provinciaal Mobiliteitsbeleid
- Groene Metropool Regio: Regionale Nota Mobiliteit
- Gemeente: Mobiliteitsvisie 'Duurzaam Onderweg tussen Maas en Waal'
- Uitwegenbeleid, gemeente Druten/Wijchen
- Nota parkeernormen gemeente Druten
- Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV gemeente Druten / Wijchen)
- Beleidsstrategie 'Elektrische rijden' gemeenten Druten en Wijchen

Landelijke standaardisatie

Er wordt gebruik gemaakt van de landelijk gehanteerde richtlijnen opgenomen in de CROW-totaalbundel.

Aanvullend wordt verwezen naar daarin opgenomen specifieke publicaties

- Aanbevelingen voor Verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom (ASVV)
- Publicatie 381: 'Toekomstbestendig parkeren. Van parkeerkencijfers naar parkeernormen'
- CROW-publicatie 328: Handboek wegontwerp: Basiscriteria
- CROW-publicatie 329: Handboek wegontwerp: Regionale stroomwegen
- CROW-publicatie 330: Handboek wegontwerp: Gebiedsontsluitingswegen
- CROW-publicatie 331: Handboek wegontwerp: Erftoegangswegen

Ontwerputgangspunten

Voorzieningen zijn duurzaam en onderhoudsarm waarbij integraal beheer mogelijk is

Functionaliteit, voorspelbaarheid en homogeniteit

- Zo groot mogelijk aaneengesloten verblijfsgebieden

Functionaliteit van het wegennet

- Alle verkeersdeelnemers kunnen zich veilig verplaatsen
- Ritten zijn zo kort mogelijk
- Kortste en veiligste route vallen samen

Voorspelbaar verkeersgedrag

- Zoekgedrag wordt vermeden
- Wegcategorieën zijn herkenbaar
- Aantal verkeersoplossingen/maatregelen is beperkt en uniform

Verkeer en Vervoer (2)

Algemene uitgangspunten / doelen (vervolg)

Openbaar vervoer

- Gebruik openbaar vervoer vergroten
- Stallingsmogelijkheid voor fietsen
- Wachtvoorzieningen realiseren
- Toegankelijkheid van haltes garanderen

Schoolomgeving

- Attentie vergroten op de aanwezigheid van een school
- Parkeren voldoende voor deze functie, met speciale aandacht voor halen / brengen.

Bromfietsen

- Uitgangspunt is buiten de bebouwde kom bromfietzers op de aanwezige fietspaden. Binnen de bebouwde kom bromfietzers gemengd met het autoverkeer.

Milieu

Luchtkwaliteit

- Plannen moeten aan de voorwaarden van luchtkwaliteit voldoen

Verkeersgeluidhinder

- Plannen moeten aan de voorwaarden van geluidhinder voldoen

Ontwerputgangspunten (vervolg)

Homogeniteit

De openbare ruimte dient vergevingsgezind ingericht te worden, waarbij onder andere:

- Conflicten met tegemoetkomend verkeer zoveel mogelijk worden voorkomen
- Conflicten met kruisend en overstekend verkeer zoveel mogelijk wordt vermeden
- Verkeerssoorten zijn waar mogelijk (gebiedsontsluitingswegen) gescheiden
- Snelheid wordt gereduceerd op potentiële conflictpunten
- Er is een obstakelvrije zone langs de rijbaan.

2.2 Verhardingen

Algemene uitgangspunten / doelen

- Stem verhardingen af met team Milieu / geluid.
- Houdt rekening met mindervaliden.
- De wegcategorieën zoals aangegeven op de Structuurkaart-wegen vormt de basis voor de technische uitwerking van de verhardingen.
- Ambities:
 - Inrichting: Standaard
 - Beheer:
 - Elementenverharding: Laag
 - Asphaltverharding: Basis(Volgens Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte – CROW)
- Ontsluitingsmogelijkheden woonwijk (tijdens onderhoudswerkzaamheden).
- Uitgangspunt bij de uitvoering is de verklaring "Regionale ambities op het gebied van circulariteit in GWW sector"

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte
- Wegenbeleidsplan
- Beleidsplan water en riolering

Landelijke standaardisatie

- Standaard RAW bepalingen
- ASVV
- Van toepassing zijnde NEN-normen

Ontwerputgangspunten

- CROW-publicatie 177 Richtlijn integrale toegankelijkheid openbare ruimte
- CROW-publicatie 207 Richtlijn voor de bebakening en markering van wegen 2015
- CROW-publicatie 210 Richtlijn omgaan met vrijgekomen asfalt
- CROW-publicatie 250 Graafschade voorkomen aan kabels en leidingen
- CROW-publicatie 324 Verantwoord aanbrengen elementenverharding

2.3 Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair

Algemene uitgangspunten / doelen

- Wegencategorisering.
- Plateaus / drempels / inritconstructies.
- Parkeren (zie nota p-normen) : afmeting vakken + straat (haaks / langs / schuin parkeren).
- Fiets voorzieningen.
- Voetgangers.
- Toegankelijkheid (bij mindervaliden).
- Openbaar vervoer.
- Sociale veiligheid:
 - zicht objecten (bijv. groen , woningen , palen, etc.).
- verlichting zie O.V. plan.

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Niet van toepassing

Landelijke standaardisatie

- NEN 3381: Wegmeubilair - Eisen voor permanente en tijdelijke verkeersborden
- NEN 12899-1: Vast opgestelde, verticale verkeerstekens, Verkeersborden
- NEN-ISO 1461: Door thermisch verzinken aangebrachte deklagen op ijzeren en stalen voorwerpen - Specificaties en beproevingsmethoden
- Reglement verkeersregels en verkeerstekens (RVV)

Ontwerputgangspunten

- De verkeersborden dienen voorzien te zijn van een keurmerk, zoals Qualisign of het keurmerk van de NFW of gelijkwaardig.

2.4 Kabels en leidingen

Algemene uitgangspunten / doelen

- Standaardprofiel nutsvoorzieningen, zie bijlage
- Beschikbare tracés voor nutsbedrijven aangegeven op een tracétekening

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Algemene Verordening Kabels en Leidingen 2021
- Handboek kabels en leidingen 2021
- Leges rekenmodel gemeente Druten 2021
- Leges rekenmodel gemeente Wijchen 2021
- Nadeelcompensatieregeling 2021
- Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen Druten 2021
- Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen Wijchen 2021

Landelijke standaardisatie

- NEN 7171-1: Ordening van ondergrondse netten - Criteria
- NPR 7171-2: Ordening van ondergrondse netten - Procesbeschrijving
- CROW-publicatie 500: Schade voorkomen aan kabels en leidingen

Ontwerputgangspunten

- Rekening houden met een voorbereidingstijd van de nutsbedrijven van ca. 15 weken (gaat in op het moment dat het Definitief Ontwerp is vastgesteld en ondertekend is aangeboden aan de nutsbedrijven).

Netwerkbeheer Nederland

- Onbemande objecten openbare ruimte (bemeten)
- Onbemande objecten openbare ruimte (onbemeten)

2.5 Openbare verlichting

Algemene uitgangspunten / doelen

Veiligheid

Verkeerskundige en sociale veiligheid verhogen in de donkere uren.

Natuurwaarden

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Beleidsplan Openbare Verlichting
- Uitvoeringsplan Openbare Verlichting
- Productbladen Openbare Verlichting
- Wet Natuurbescherming

Landelijke standaardisatie

- De Nederlandse Praktijk Richtlijn Openbare Verlichting (NPR13201- 1)
- Politiekermerk veilig wonen/veilig ondernemen.
- NEN-EN 40: Lichtmasten
- NEN 1010: Veiligheidsbepalingen voor laagspanningsinstallaties
- NEN 3140: Elektrische installaties voor laagspanning
- Voorschriften netbeheerder

Ontwerputgangspunten

- Verplichtingsplan inclusief lichtberekening ter goedkeuring voorleggen. Gegevens digitaal aanleveren
- Lichtmast: Minimale technische levensduur 45 jaar.
- Armatuur: Minimale technische levensduur 25 jaar.
- Uitgangspunt is verlichting in de openbare ruimte, behalve achterpaden.
- De ontwikkelaar is in eerste instantie verantwoordelijk voor de aanvraag bij de netwerkbeheerder.
- Voor wat betreft aanvragen bij de netwerkbeheerder dient rekening gehouden te worden met een reactietijd van 15 weken.

Netwerkbeheer Nederland

- Voorwaarden aansluiten openbare verlichting

2.6 Grondwerken / archeologie / bodemkwaliteit

Algemene uitgangspunten / doelen

- Archeologisch onderzoek conform criteria bevoegd gezag (gemeente).
- Milieukundig onderzoek van de bodem, waarbij mede de geschiktheid moet worden aangetoond van de hergebruikte materialen (conform besluit Bodemkwaliteit)
- (Geo-)hydrologisch onderzoek t.b.v. (toekomstig)waterhuishoudkundige situatie.
- Geotechnisch onderzoek t.b.v. draagkracht bodem
- De kwaliteit moet aansluiten bij de functie en de bodem.
- De lokale bodemkwaliteit niet mag verslechteren.
- De kwaliteit van de op te brengen grond en de ontvangende bodem moet zijn bepaald met analyses. Daarnaast mag voor werkzaamheden in de gemeenten Druten en Wijchen de Regionale Bodemkwaliteitskaart hiervoor gebruikt worden.
- Bij grondwerk moet rekening worden gehouden met de bodemfuncties.

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Bodemkwaliteitskaart (regionaal)
- Erfgoedwet (inclusief overgangsrecht (art. 9.1) in die wet tot inwerkingtreding van de Omgevingswet)
- Archeologische beleids- en verwachtingskaart gemeente
- Wet natuurbescherming

Landelijke standaardisatie

- Besluit bodemkwaliteit.
- Wet bodembescherming.
- Standaard RAW Bepalingen.

Ontwerpuitgangspunten

- In het overdrachtdossier van het werk dient een grondstromenplan op grond van het verrichte bodemonderzoek aanwezig te zijn. Wat is er aangevoerd en wat is er afgevoerd (kwaliteit, locaties).

2.7 Riolering en Water

Algemene uitgangspunten / doelen

Duurzaamheid

Maak een veilig, veerkrachtig, doelmatig, beheerbaar en ecologisch gezond watersysteem voor nu en in de toekomst

Proces

Doelmatige ontwikkeling en instandhouding watersysteem. Zie 'Proces watertoets WDW'

Ruimte

Integrale afstemming tussen ruimtelijke functies en watersystemen (waterproof)

Veiligheid

Voorkom letsel en schade als gevolg van grondwater, oppervlaktewater, hemelwater en afvalwater

Kwantiteit

Borg voldoende aanbod bij schaarste en voldoende afvoer bij overschot (vasthouden – bergen – afvoeren)

Kwaliteit

Voorkom verontreiniging van grond- en oppervlaktewater en waterbodembodem (schoonhouden – scheiden – schoonmaken)

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Nationaal Water Programma (NWP)
- Regionaal waterprogramma Gelderland
- Waterbeheerprogramma
- Nota 'Samen door één buis'
- Waternota gemeente Wijchen
- Beleidsplan water en riolering (Bwr)
- Basisrioleringsplannen (BRP/SSW)
- Rioleringsbeheerplan (RBP)

Landelijke standaardisatie

- Leidraad Riolering (Stichting RIONED)
- Publicaties STOWA
- NEN-normen (NNI)

Ontwerputgangspunten

- De effecten van klimaatverandering (weersextremen) worden opgevangen in de systemen en de inrichting (klimaatbestendigheid)
- In waterwingebieden zo min mogelijk voegen in leidingen

2.8 Stedelijk groen

Algemene uitgangspunten / doelen

Duurzaam

Waarborgen van een veilig, veerkrachtig en ecologisch gezond systeem voor groen. Nu en in de toekomst.

Planproces

Flora- en faunatoets voor Wro-plannen: beoordeling effect op natuur.

Ruimtelijk

Integrale afstemming tussen ruimtelijke functies en groen.

Beleving

(Her-)kenbaar en (Be-)leefbaar groen. Het versterken van de belevingswaarde.

Leefbaarheid

Groen;

- dempt temperatuurschommeling
- verlaagt de gemiddelde temperatuur in de omgeving
- houdt vocht in de bodem vast
- legt fijnstof vast
- heeft positieve invloed op gezondheid en gezondheidsbeleving.

Landschap en natuur

- Het handhaven en/of versterken van de landschapsstructuur.
- Het beschermen en/of stimuleren van natuurwaarde.
- Het verhogen van de biodiversiteit.

Veiligheid

- Voorkomen van lichamelijke en materiële schade als gevolg van groen.
- Voorkomen van sociaal onveilige situaties als gevolg van groen.

Kwantiteit

- Realiseer robuust en levensvatbaar groen.

Kwaliteit

- Zorg voor geschikte groeiomstandigheden voor duurzaam groen.
- Voorkomen van verontreiniging bodem en grond- en oppervlaktewater.

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Wet ruimtelijke ordening (Wro)
- Besluit ruimtelijke ordening (Bro)
- Wet milieubeheer (Wm)
- Wet natuurbescherming (Wnb)
- APV m.b.t. onderdeel 'bewaren van houtopstanden'
- Groenstructuurplan Kleine Kernen
- Groenstructuurplan Wijchen
- Groenbeleidsplan Druten
- Waardevolle bomenlijst
- Kaart waardevolle bomen
- Beleidsplan natuur en biodiversiteit Wijchen
- Gedragscode soortbescherming gemeenten

Standaardisatie

- Norminstituut Bomen: Handboek Bomen KBB
- Handreiking voor de soortkeuze zie IPC Groene Ruimte BV: Stadsbomen Vademecum deel 4 – Boomsoorten en gebruikswaarde
- CROW-publicatie 119: Leidraad onkruidvrije verhardingen
- EU verordening nr 1143/2014: Invasieve uitheemse soorten

Ontwerputgangspunten

- Natuurinclusief bouwen toepassen
- Bij nieuw- en verbouw circulair groen toepassen
- Bestaande bomen handhaven en inpassen in plan. Indien dat niet mogelijk is dan kiezen voor verplanten naar andere locatie (bij voorkeur binnen het plan). Kappen/rooien alleen in overleg.
- Goede groeiplaats realiseren (bovengronds en ondergronds voldoende ruimte voor volwasfase, voldoende voeding, geen wortelonkruiden, puinvrij).
- Geen bomen in verharding. Uitzonderingen alleen als er voldoende wordt geïnvesteerd in de ondergrondse groeiruimte.
- Tussen de verschillende groenstructuren wordt een functionele samenhang tot stand gebracht.
- Zo weinig mogelijk verharding aanleggen. In ieder geval voorkomen dat er verhardingen worden aangelegd die geen functie hebben.
- In aansluiting op bovenstaand punt wel rekening houden met (door)looproutes, zodat 'olifantenpaadjes' worden voorkomen.
- Binnen twee jaar sluitende begroeiing toepassen.
- Bij soortkeuze rekening houden met grondsoort.
- Bij soortkeuze rekening houden met stimuleren biodiversiteit.
- Zoveel mogelijk inheemse soorten toepassen.
- Plantmateriaal toepassen van gebiedseigen herkomst ("autochtoon").
- Bemesting afgestemd op grondonderzoek en in overleg. In ieder geval alleen organische meststoffen toepassen.

Ontwerpuitsgangspunten (vervolg)

- Geen snippergroen.
- Hagen in 2 rijen planten, totaal minimaal 80 cm breed.
- Bosplantsoen minimaal 5 meter breed.
- Bosachtige begroeiing minimaal 10 meter breed.
- Heesters in stroken van minimaal 4 meter breed.
- Kruidachtige bermen in stroken van minimaal 4 meter breed.
- Bodem bedekkende heesters in stroken van minimaal 2 meter breed.
- Let op hellingshoeken bij maaaien. Grasmengsel afhankelijke van de functie bij voorkeur in de vorm van kruidenmengsel passend bij de grondsoort ter plaatse.
- Grasbermen met verkeersfunctie min. 2 meter breed
- Vaste planten toepassen in overleg.
- Hoogte beplanting op zichthoeken max. 50 cm.

2.9 Natuur en landschap

Algemene uitgangspunten / doelen

Duurzaam

Waarborgen van een veilig, veerkrachtig en ecologisch gezond systeem voor groen. Nu en in de toekomst.

Planproces

Flora- en faunatoets voor Wro-plannen: beoordeling effect op natuur.

Ruimtelijk

Integrale afstemming tussen ruimtelijke functies en groen.

Beleving

(Her-)kenbaar en (Be-)leefbaar groen. Het versterken van de belevingswaarde.

Leefbaarheid

Groen;

- dempt temperatuurschommeling
- verlaagt de gemiddelde temperatuur in de omgeving
- houdt vocht in de bodem vast
- legt fijnstof vast
- heeft positieve invloed op gezondheid en gezondheidsbeleving.

Landschap en natuur

- Het handhaven en/of versterken van de landschapsstructuur.
- Het beschermen en/of stimuleren van natuurwaarde.
- Het verhogen van de biodiversiteit.

Veiligheid

- Voorkomen van lichamelijke en materiële schade als gevolg van groen.
- Voorkomen van sociaal onveilige situaties als gevolg van groen.

Kwantiteit

- Realiseer robuust en levensvatbaar groen.

Kwaliteit

- Zorg voor geschikte groeiomstandigheden voor duurzaam groen.
- Voorkomen van verontreiniging bodem en grond- en oppervlaktewater.

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Wet ruimtelijke ordening (Wro)
- Besluit ruimtelijke ordening (Bro)
- Wet milieubeheer (Wm)
- Wet natuurbescherming (Wnb)
- Gelders natuurnetwerk & Groene ontwikkelingszone
- APV m.b.t. onderdeel 'bewaren van houtopstanden'
- Waardevolle bomenlijst
- Kaart waardevolle bomen
- Beleidsplan natuur en biodiversiteit Wijchen
- LOP Beuningen, Druten, Wijchen
- EVZ Heumen Horssen
- Gedragscode soortbescherming gemeenten
- Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte
- Ecologisch groenbeheerplan

Landelijke standaardisatie

- EU verordening nr 1143/2014: Invasieve uitheemse soorten

Ontwerputgangspunten

- 'Natuurinclusief bouwen' toepassen
- Bestaande bomen handhaven en inpassen in plan. Indien dat niet mogelijk is dan kiezen voor verplanten naar andere locatie (bij voorkeur binnen het plan). Kappen/rooien alleen in overleg.
- Goede groeiplaats realiseren (bovengronds en ondergronds voldoende ruimte voor volwasfase, voldoende voeding, geen wortelonkruiden, puinvrij).
- Tussen de verschillende landschapselementen wordt een functionele samenhang tot stand gebracht.
- Bij soortkeuze rekening houden met grondsoort.
- Bij soortkeuze rekening houden met stimuleren biodiversiteit.
- Zoveel mogelijk inheemse soorten toepassen.
- Plantmateriaal toepassen van gebiedseigen herkomst ("autochtoon").
- Hagen in 2 rijen planten, totaal minimaal 80 cm breed.
- Bosplantsoen minimaal 5 meter breed.
- Bosachtige begroeiing minimaal 10 meter breed.
- Heesters in stroken van minimaal 4 meter breed.
- Kruidachtige bermen in stroken van minimaal 4 meter breed.
- Let op hellingshoeken bij maaien.
- Grasmengsel afhankelijke van de functie bij voorkeur in de vorm van kruidenmengsel passend bij de grondsoort ter plaatse.
- Grasbermen met verkeersfunctie min. 2 meter breed
- Vaste planten toepassen in overleg.
- Hoogte beplanting op zichthoeken max. 50 cm.

2.10 Speelvoorzieningen

Algemene uitgangspunten / doelen

- Veilig -> sociaal & ligging
 - o Zicht – woningen en wegen;
 - o Ligging niet langs doorgaande wegen;
- Zoveel als redelijkerwijs mogelijk voldoen aan de wensen vanuit de buurt en gebruikers.

Voor Wijchen:

- Wijchen is in buurten verdeeld.

Per buurt:

- Een vaste centrale speelplek (t/m 18 jaar)
- Vaste steunspeelplekken (t/m 12 jaar)
- Duurzame passende speelplekken

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen
- Bouwbesluit
- Notitie Speeltuinenbeleid 1998 (Druten)
- Speelruimtebeleid Wijchen 2016
- Notitie Openbare schoolpleinen Wijchen
- Internationaal Verdrag voor de Rechten van het kind (artikel 31)
- BW artikel 6:162 t/m 169, 6:174 en 6: 185 t/m 193 (aansprakelijkheid)

Landelijke / Europese standaardisatie

- NEN-EN 1176 Speeltoestellen en bodemoppervlakken van speelplaatsen
- NEN-EN 1177 Valdempende bodemoppervlakken van speelplaatsen
- Handboek veiligheid van speelgelegenheden
- Handboek speelruimtebeleid 'Spelen met ruimte' (Jantje Beton)
- NUSO 3% normrichtlijn

Ontwerputgangspunten

- Speeltuin voor 0-12 jarigen
- Minimaal 3 en maximaal 6 speeltoestellen (3 stenen als spelaanleiding tellen als 1 speelelement)
- Voor Druten minimaal 2 en maximaal 6 speeltoestellen
- Stimuleren van bewegen en creatief denken, combinatie van speeltoestellen en spelaanleidingen
- Duurzame materialen toepassen
- Minimaal 1 bank en 1 afvalbak (standaard gemeentetype) toepassen
- Zand of boomschors ondergrond bij valhoogte >1,20 m, grasondergrond bij valhoogte <1,20m, keuze ondergrond afhankelijk van geadviseerde toestellen en valhoogte, combinatie hiervan is mogelijk.
- Hekwerken en poorten (sluizen) toepassen alleen in overleg met gemeente. Uitgangspunt hierbij is om alleen voorzieningen te plaatsen wanneer veiligheid in gedrang komt.
- Ingang maaien aan wegzijde
- Geen giftige en doornen houdende plantensoorten toepassen op en rondom de speelplek
- Voldoen aan de Europese veiligheidsvoorschriften EN/NEN 1176 & 1177.

2.11 Afvalinzameling / afvalbakken

Algemene uitgangspunten / doelen

Plaatsen van afvalcontainers in de openbare ruimte.

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Afvalbeleidsplan (gemeente Wijchen)

Landelijke standaardisatie

Ontwerputgangspunten

- Het aanleggen, verplaatsen, wijzigen of verwijderen van een voorziening met betrekking tot het inzamelen van huisvuil en/of opslag hiervan. Plan dient, in overleg met en ter goedkeuring van, aan het Team Milieu (taakveld afval) en Team Ruimtelijk Beheer (centrale taken) te worden voorgelegd.
- bij het ontwerpen van wooncomplexen (hoogbouw) ook rekening houden dat inwoners hun afval goed kunnen opslaan zodat hun afval niet in de openbare ruimte wordt neer gezet.
- wettelijk kader: inzameling huishoudelijk afval huishoudens door de gemeente: Wet milieubeheer artikel 10.21 t/m 10.29.

2.12 Hondenuitlaatvoorzieningen

Algemene uitgangspunten / doelen

- Voorkomen van overlast van honden
- Voorzieningen verspreid gelegen
- Veilig -> sociaal & ligging
- Zoveel als redelijkerwijs mogelijk voldoen aan de wensen vanuit de buurt en gebruikers.

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- Algemeen plaatselijke verordening
- Hondenuitlaatbeleid 2016
- Aanwijzingsbesluiten uitlaatvoorzieningen

Landelijke standaardisatie

Ontwerputgangspunten

- locatie voorziening en aanlooproute bij voorkeur niet dicht bij een speelplek.
- voorziening niet in de buurt van open water.
- Binnen 300 m. van woning een voorziening van minimaal 300 m2 maar bij voorkeur van 500 m2.
- Binnen 750 m. van woning een voorziening minimaal 1.000 m2 tbv loslopen en spelen van honden.
- Binnen 750 m. van woning een afgesloten voorziening. Locatie bepalen a.h.v. ligging dicht bij wegen of fietspaden of waar al een (gedeeltelijke) afsluiting is.
- In voorziening een kleischelpenpad van ingang tot uitgang.
- Voorziening afscheiden d.m.v. haag (hoogte 80 cm) als basisafscheiding.
- Hekwerk (hoogte 100 cm) met poorten plaatsen bij voorzieningen die afsluitbaar moeten zijn (dicht bij wegen of fietspaden liggen waar vrij uitlopen gevaar oplevert).
- Iedere voorziening ligt zo dat deze redelijk verlicht is bij de ingang en op de aanlooproute. Zo nodig wordt aanvullende verlichting geplaatst.
- Alle uitlaatvoorzieningen zijn aangegeven met bord 'hondenuitlaatplaats' bij iedere toegang. Daarnaast zijn de uitlaatbermen voorzien van een onderbord 'uitlaatberm'.
- Bij iedere voorziening (ook losloopgebieden) staat een afvalbak met stankafsluitklep.
- Eventueel plaatsing van bank bij voorzieningen groter dan 1000 m2.
- Losloopgebieden worden aangeduid met bord 'hondenlosloopgebied'.

2.13 Integraal Beheer Openbare Ruimte

Algemene uitgangspunten / doelen

Integraal beheer en ruimtelijke functie (IBOR)

Integrale afstemming tussen ruimtelijke functies en het beheer en onderhoud (groen-, weg-, water- en rioolbeheer inclusief civieltechnische kunstwerken en 'meubilair')

Veiligheid

Het in stand houden van de openbare ruimte zodat de sociale- en functionele veiligheid gewaarborgd is. Hiervoor geldt dat de openbare ruimte zichtbaar, eenduidig, aantrekkelijk en toegankelijk is.

Duurzaamheid

Inrichting draagt bij aan circulariteit, minder afval en verhoging van de duurzaamheid.

- Extensief beheer
- Tegengaan hitte eiland effect
- Afkoppelen
- Efficiënt beheer met als doel om de vervangingstermijnen van de assets te verlengen.

Leefbaarheid en beleving

Versterken van belevingswaarde, schoon-heel-veilig. Voorkomen van onveilige situaties en in stand houden en versterken van biodiversiteit

Vigerende Wetgeving en Beleidsplannen

- IBOR beheerplan incl. onderliggende beheerplannen zoals onder andere

- Rioolbeheerplan
- Groenbeheerplan
- Ecologisch groenbeheer
- Ecologisch bermbeheer
- Burgerparticipatie groen
- Sponsoring rotondes
- Sponsoring bankjes
- Zwerfafvalplan
- Speelbeleidsplan
- Kapbeleid
- Baggerplan
- Openbare verlichting beleid- en beheerplan

Landelijke standaardisatie

Volgens de CROW-richtlijnen

Ontwerputgangspunten

- Gebruiker centraal; is de ruimte veilig en kan men zich goed oriënteren.
- Beheerbaar; te onderhouden op afgesproken beeldkwaliteit tegen redelijke kosten
- Context; de ruimte maakt op een logische manier deel uit van het 'stedelijk' weefsel (denk ook aan het nachtontwerp).
- Unicité; Maak iets eigens waarmee de ruimte zich in positieve zin onderscheidt
- Voor hekwerken, palen en andere inrichtingselementen is de voorkeur om hierbij gebruik te maken van CROW publicaties of andere landelijke standaarden. Tenzij anders aangegeven in de andere beleidsvelden.
- Voor de te verwachten levensduur gelden de uitgangspunten en termijnen zoals beschreven in het Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte